MARIT
REIERSGÅRDOVÁ

BOŽÍ PRST

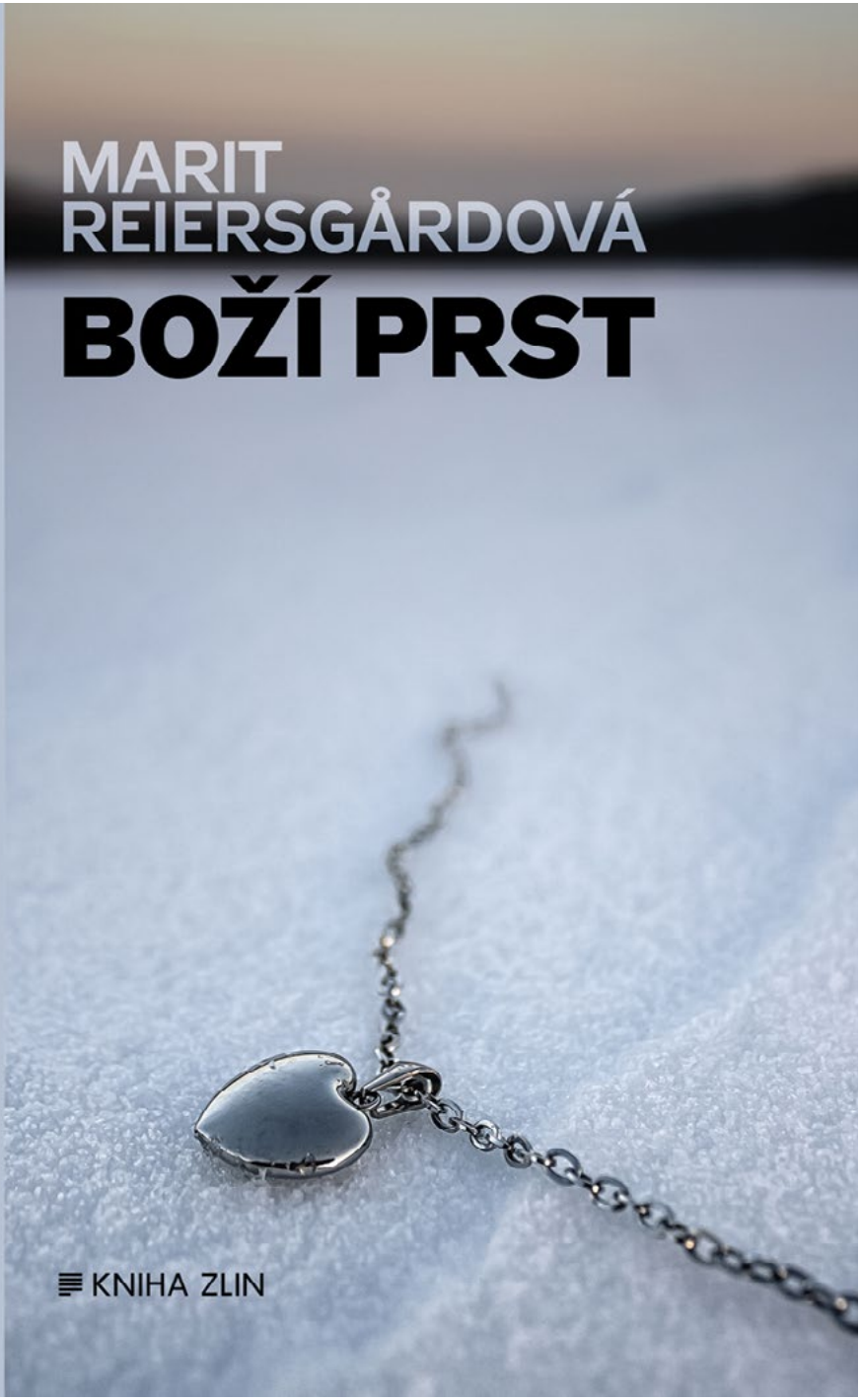

KNIHA ZLIN

Boží prst

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

KNIHA ZLIN

Marit Reiersgårdová
Boží prst – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

THRILL

MARIT REIERSGÅRDOVÁ

BOŽÍ PRST

MARIT
REIERSGÅRDOVÁ

BOŽÍ PRST

KNIHA ZLIN

This publication of this translation has been made possible through the financial support of NORLA, Norwegian Literature Abroad.

Tátovi

Největší ctnosti jsou jen skvostné hříchy.

SV. AUGUSTIN (354–430)

Dveře se otevírají. Hluk z mejdanu už není jen vzdáleným duněním basů z reproduktorů, muzika a hukot hlasů vpadají do pokoje. Hlasy na mě s chechtáním chrlí pravdu. Tu pravdu, že sem nepatřím. Že nejsem vítaná.

Polštář na obličeji. Měkkost. Tma. A pak to studené na břiše.

Co to děláte? Ne! Nechte toho!

Jsem nahá. Berou si moji kůži. Berou si celé moje já. Mizím. A pořád dokola ten smích: chacha, chacha.

Myslela jsem si, že to bude fajn. Že tohle je chvíle, kdy se všechno obrátí. A ono se to obrací. Obrací. Obrací. Věřila jsem Fredrikovi, že zamknul. Tvrdil to! Účastní se toho taky. Je s nimi. Není ten anebo ten. To já musím z kola ven.

Jsem tady omylem. Neznamenám nic. Klidně bych si mohla pověsit na dveře novou cedulku: Tady bydlí Nikdo.

Nemám nikoho, jsem nikdo.

Nikdo.

Jsem mrtvá.

STŘEDA 26. LISTOPADU

1

Svět se v průběhu dne pokryl marastem. Na silnicích zprvu ležel hnědočerný rozježděný koberec sněhu smíšeného se solí a sněhové pluhy tu břečku odhazovaly několik metrů přes kdysi bílé vyhrnuté závěje. Nyní vše ztuhlo náhlým mrazem.

V autobuse se vezlo jen několik ospalých pasažérů. Řidič sotva pozvedl zrak, když Agnar položil na pultík, kde ostatní jen předkládali průkazky, stokorunovou bankovku.

Jak dlouho neseděl v autobuse, který by se proplétal mezi zasněženými lierskými jabloňovými sady? Musí to být nejmíň dvacet let. Nevzpomínal si přesně, většinou si brával taxíka. Linka teď taky jezdí jinudy a on zapomněl v Lierbyenu přestoupit, takže absolvoval nekonečnou objížďku, po západní části údolí až nahoru do vesnice Sylling, kde autobus konečně nabral kurz po východní straně dolů k Tranby. Silnice byla místy tak úzká, že se tu dvě větší vozidla sotva vyhnula. Ve chvíli, kdy je míjel kamion, autobus zpomalil, téměř zastavil.

Dal bych si panáčka, pomyslel si Agnar a vytáhl lahev, kterou měl v kapse. Ne. Ne. Je to přece dárek. Vrať ho pěkně zpátky. Pěkně zpátky. Tak, správně.

Vysolil v obchodě s alkoholem za půllitrovku pro matku přes dvě stovky. Ve chvíli, kdy autobus míjel domov

důchodců, se mu lahev nějakým záhadným způsobem ocitla opět v ruce. Jenom jednoho. Přece nevadí, když si trochu cucnu. Odšrouboval uzávěr a přiložil lahev k ústům, rychle, aby si toho řidič nevšiml.

Potom si přimáčkl ruku na kapsu, jako by tím chtěl lahev udržet uvnitř. Hrudníkem se mu šířilo příjemné teplo.

– Jo, jo, pokud *absolut*ně musíš.

Agnar se zasmál vlastnímu vtípku a opět přiložil lahev k ústům.

Okénko bylo pokryté špinavým vzorem. Připomínal mu zelenošedé linoleum ze šedesátých let, které měla matka v kuchyni. Přes špínu občas zahlédl rozeseté rodinné domky se dřevem vyrovnaným podél obvodových zdí. Úzká lyžařská stopa přes pole. S ospalou nepozorností registroval všechno, co míjeli. Domy, pole, stromy, lesy, poštovní schránky, ploty, domy, pole, stromy. Pak očima opět spočinul na špinavém vzorci na okenním skle a z krajiny v pozadí vnímal jen obrysy. Přemáhal ho spánek, ale oči zavřít nechtěl. Kdyby je totiž zavřel, vytanula by mu na mysli *ona*.

Jestliže bude dál soustředěně upírat pohled na špinavé okno, možná ji dokáže ještě chvíli udržet z dosahu. Jenže nakonec se mu to stejně nepovedlo. Špína na okénku jako by se proměnila a ona tu najednou byla, zjevila se tak, jako za letního dne dokázal rozpoznat v mracích zvířata a trolly. Zírala na něj a špulila rty, odhalovala zkažené zuby. Vítej doma, zdravila ho.

Agnar se znovu zaměřil na krajinu a snažil se zjistit, kde se nachází. Když mu došlo, že se autobus blíží k ostré zatáčce u rokle, srdce mu v hrudi kleslo. Měl jisté vzpomínky na podobné místo. Vzpomínky, které se nedaly vymazat, které v sobě bude navždy mít jako jámu, hlubokou a smrtící. Potok tekoucí na dně rok-

le byl zamrzlý a zasněžený, Agnar však věděl, že voda pod ledem stále kape a teče. Nikdy se nezastaví.

Kap.

Kap.

Kap.

Jako mučení.

ČTVRTEK 27. LISTOPADU

2

Telefon ležící na nočním stolku se rozvibroval. Vrchní komisař Verner Jacobsen ho připlácl dlaní, jako by to byl hmyz – rychle a přesně, aby nerozčilil Ingrid. Vyklouzl z postele, přitom mžoural na displej. Ve chvíli, kdy procházel kolem nástěnného věšáku za dveřmi, shodil bílou, čerstvě vyžehlenou košili. Ramínko při dopadu na podlahu zarachotilo.

– Haló, pronesl s odkašláním do sluchátka, zároveň se snažil pověsit košili zpátky. V pološeru se mimoděk dotkl černého obleku, který tam také visel vyžehlený a připravený, a místnost kolem něj jako by se náhle smrštila. Vypotácel se ven a snažil se vnímat, co mu hlas na druhém konci uprostřed noci chce.

– Vzbudil jsem vás?

Verner chrochtl v odpověď, avšak šéf kriminálky Thomas Lindstrand pokračoval jakoby nic.

– Mohl bys zajet do Tranby? Máme tam podezřelé úmrtí. Dospívající dívka. Nalezená v lese.

Verner Jacobsen byl vmžiku zcela při smyslech. Už žádné další děti, pomyslel si. Víc mrtvých dětí nevydržím. A v téže chvíli ho přepadl obrovský vztek. Sakra, copak Thomas Lindstrand neví, čím si teď procházím?

– Thomasi, prosím tě…, začal, ale vztek ho opustil stejně rychle, jako ho zachvátil.

– ... zajedu tam, dokončil větu, protože mu došlo, že bude lepší, jestliže se bude něčím zabývat, než aby se do rána převaloval bdělý v posteli.

– Fajn, přitakal Thomas Lindstrand. – A nemohl bys sehnat Bitte Røedovou? Potřebuje sbírat zkušenosti. Navíc už tam jede Roar, mohlo by jí být ku prospěchu, kdyby se s ním setkala.

Verner zavěsil. Lorca vystrčil čumák z pelechu a vyčkávavě se na něj zahleděl.

– Teď ne, Lorco, pošeptal mu Verner. – Na procházku půjdeme, až se vrátím.

Verner zavolal Bitte Røedové z koupelny. Navrhl jí, že ji vyzvedne doma, nedávno se totiž právě do Tranby přestěhovala. Během hovoru s ní hledal v nejhořejší zásuvce pod umyvadlem gumičku. Jakmile zavěsil, stáhl si vlasy do culíku. Pohledu na svou unavenou tvář v zrcadle se vyhnul. Pak se doplížil zpátky do ložnice, otevřel šatní skříň, vytáhl z přihrádky ponožky a popadl ve tmě náhodně jeden svetr a funkční spodní prádlo, které mu Ingrid vnutila s tím, že ho potřebuje na procházky se psem za chladného počasí. Manželka se v posteli převalila a ospale vzdychla.

Verner se na okamžik zastavil a zahleděl se na šatstvo visící za dveřmi: na bílou košili připomínající bledého ducha a oblek splývající vjedno s tmou.

3

Agnar si úplně nevybavoval, jak se dostal k domu. Nejdřív vystoupil z autobusu. V hlavě měl tmu, tma panovala i okolo něj. Kladl jednu nohu před druhou, matně si vzpomínal, že zakopl a padl obličejem do závěje vyhrnuté sněhovým pluhem. Pral se s nějakými větvemi… či co, nevěděl. Ruce měl poškrábané a popíchané jako

po nevítaném setkání s ostrými větvičkami a jehličím. Cestu však nezapomněl. A teď je tady. Jen si měl vzít víc pitiva. Potřeboval by panáčka. Poplácal se po hrudníku, avšak lahev, kterou měl předtím v náprsní kapse, byla pryč. Přidržel se zábradlí a opřel se plnou vahou o dveře.

– Otevři vrááátka ve svém srdci a vpusť dovnitř slunce…

Dveře nebyly zamčené. Rozlétly se.

– Fíha!

Představoval si, že přinejhorším se do domu probije, pokud by mu matka neotevřela. S ulehčením za sebou dveře zavřel a ze starého zvyku otočil klíčem. Plížil se dovnitř, ale zakopl o matčiny pantofle ležící uprostřed předsíně, zapotácel se a narazil do stěny. Na podlahu spadl obrázek a rozbil se.

– Pšššt!

Přiložil si prst na ústa a zazubil se na mladší a mnohem hezčí vydání sebe sama za rozbitým sklem.

– No vida, teď se válíš tady…

Úsměv mu přešel ve škleb. Klekl si a začal sbírat střepy. Řízl se do ukazováčku a palce, bolest však necítil. Jen fascinovaně sledoval, jak mu krev stéká po prstech. Jakýsi zvuk, něčí dech, ho přiměl vzhlédnout.

– Lilly! No ne, tady máme Lillinku, jo jo…

Ve dveřích stál pes. Čenich mu vibroval, ocas měl svěšený. Tiše vrčel.

– No tak, hafíku, snad si pamatuješ Agnárka, ne? Vím, žes byla tehdy ještě štěně, ale krucinál, no tak!

Lákal k sobě psa svým nejmírnějším hlasem.

– Lillinko, pejsánku, pojď sem, pojď.

Pes se obloukem přibližoval. Jakmile byl dostatečně blízko, Agnar ho popadl za zátylek a přitiskl ho k sobě.

– No tak vidíš, Lillinko, nejsem nebezpečnej. Neboj se mě. Nikdy jsem ti nic neudělal.

Cosi se v něm uvolnilo. Teď to z něj tryskalo. Pes seděl tiše, kníkal, ale nechal se hladit.

– Pšt! Ať nevzbudíme matku. Nevíš, jestli tu nemá nějaký pitivo? Potřeboval bych panáčka. V tý hospodě tam mi vodmítli nalejt. Vodmítli! V můj velkej den, v den, kdy mě propustili. A tady mě taky nikdo nevítá s votevřenou flaškou.

Rozbrečel se. Pes mu olízl tvář. Agnar se zvedl. Krucifix, nebude tu bulet jako nějakej usmrkanec. Možná má matka ve sklepě domácí rybízák? Na prahu se zapotácel a cestou dolů se musel přidržovat zábradlí, přesto mu v polovině podklouzly nohy a zbytek schodů sjel po zádech. Zasténal, nedokázal se zvednout, poslední metry ke spižírně dolezl po čtyřech. Zazubil se, když uviděl starý mrazák s visacím zámkem.

– Nikdo ti tvůj proviant neukradne, matko.

Lezl dál, až dotápal k policím u zadní stěny.

– Flašky si ale zrovna moc nehlídáš. Ty vole. Koňak!

Odšrouboval zátku a přiložil lahev k ústům. Tichá noc, přesvatá noc! V hltanu ho pálilo. Vyhrabal se na nohy a dopotácel se zpátky ke schodišti. Lilly nebylo nikde vidět. Dveře matčiny ložnice byly zavřené. Ještěže má matinka tak dobrý spaní. Chvíli zvažoval, jestli si nemá dojít do kuchyně pro kus chleba, ale pak to zavrhl. Když má koňak, nepotřebuje nic jinýho. Usadil se v obýváku. Dal by si čouda. Prošmátral si kapsy a našel nedopalek, tiše si broukal, když ho zapaloval.

– Tiicháá nooc, přeesvatáá nooc…

Čtyřikrát se mu podařilo z nedokouřené cigarety potáhnout, než dožhnula k filtru.

– … náahle v níí jáasot zníí…

Vstal. Zdi se kolem něj točily. Ještě jednu stopičku na dobrou noc, říkal si a pokoušel se přijít na to, kam postavil lahev.

– Tady seš! Stojíš tu tak sama na stolku a nic neříkáš.

Agnar lahev popadl, prošel kolem matčiny ložnice, ale na okamžik se u ní přitom zastavil a zašeptal do klíčové dírky:

– Dík za lahvinku, matinko.

Pak vystoupil po schodech do patra. Posadil se na pelest, a jak v něm postupně mizel obsah lahve, uzavírala se kolem něj tma.

4

Dva přístřešky a cedule s nápisem Taxi prozrazovaly, že prostranství, na něž Verner Jacobsen zabočil, je zastávka, a nikoli velké obratiště. Mezi středovými svodidly trůnily vysoké borovice. Místo úplně neodpovídalo svému názvu Březové zákruty – nebo *řez krutý*, jak někdo kreativně seškrábal nápis na jednom z autobusových přístřešků. Verner nechal běžet motor a čekal na Bitte. Před ním se jako šedé krabice táhly nízké řadové domky ze sedmdesátých let a mráz jako na Sibiři, který svíral posledních čtyřiadvacet hodin celou východní část Norska, mu asocioval nejtemnější éru Sovětského svazu. Před jedním z domků se kdosi pokoušel oživit krajinu tím, že vzrostlou túji omotal blikajícími vánočními světýlky červené, zelené a modré barvy. V téže chvíli se s trhnutím otevřely dveře auta.

– Proboha, to je ale zima!

Bitte se vrhla na sedadlo a poplácávala se rukama.

– Kam jedeme? zeptal se Verner a pomalu zamířil k hlavní silnici.

– Tady doprava a na příští křižovatce doleva. Ještě se tu úplně dobře nevyznám, ale hned za tou křižovatkou by měla být lesní cesta.

Vůz opustil zastávku a na zledovatělé vozovce dostal lehký smyk.

– Všechno v pořádku? chtěla vědět Bitte.

Verner si uvědomil, že se mu napíná obličej. Nedokázal odpovědět.

– Chtěl byste, abych přišla na pohřeb?

Jestli by chtěl? Samozřejmě by ji tam rád viděl.

– Ne, to zvládnu, odtušil stručně.

Rozhostilo se mezi nimi ticho. Verner předstíral, že se usilovně snaží najít správnou odbočku.

– Tamhle, ukázala Bitte. – Budete na to asi muset trochu šlápnout, na začátku je to tu dost prudké.

Cesta byla úzká a vedla hustým lesem. Tma se plížila k autu z obou stran. Minuli malé hospodářství s polorozpadlou stodolou a o chvíli později dva domy stojící těsně vedle sebe, se společným domečkem na hraní v zahradě. Ještě o kus dál stál o samotě malý, eternitem pobitý domek s oploceným výběhem pro psa. Nad vstupem visela na kovovém rameni obyčejná žárovka. Jinak okolí tvořil les.

– Připomeňte mi, že mám do hlášení z místa činu uvést, že v nejbližších domech se nesvítilo ani v nich nebyla patrná žádná aktivita, pronesl Verner.

– Na většinu lidí je přece jenom dost brzy, zívla Bitte a všimla si, že hodiny ukazují 05:38.

– Je třeba, abychom si místo činu prohlédli ještě zatepla, zamumlal Verner ve chvíli, kdy odstavoval auto k vyhrnuté závěji na krajnici.

– Zatepla? Můj teploměr ukazoval minus osmnáct!

Bitte se otřásla.

– Jde o dospívající dívku, pronesl Verner, když došli k prvním policejním páskám uzavírajícím místo činu. Z dálky viděli záři několika kapesních svítilen třepotající se ve tmě v samém centru ohrazené oblasti.

– Podle Thomase Lindstranda máme důvod se domnívat, že se jedná o podezřelé úmrtí.

Většinou míval při podobných zprávách tělo nabité adrenalinem. Tentokrát však ne. Neklid jiskřící kolem otázky, která se mu vnucovala, totiž zda to byla nehoda,

sebevražda, nebo vražda, vystřídalo spíše cosi jako smutek. Tmavý oblek visící za dveřmi ložnice ho uvedl do jakési otupělosti, v níž byly pocity nuceny vystačit si s nouzovým režimem.

Na místě se už činili dva bíle odění kriminalističtí technici. Podobali se duchům povlávajícím nad krajinou. Blesk fotoaparátu v rychlých zákmitech osvětloval krajinu a noc rozřezával modrou čarou laserový dálkoměr. U policejních pásek stáli dva kolegové v uniformě. Verner s Bitte byli zapsáni do protokolu a oba dostali po papírové kombinéze a páru igelitových návleků na boty. Kráčeli mimo cestičku, aby nezničili případné stopy. Verner si připadal jako kosmonaut, jako by se pohyboval ve vzduchoprázdnu. Neviděl, že sněží, v obličeji však cítil nepříjemné bodání.

– Krucinál, vykřikla náhle Bitte, která kráčela v jeho stopách.

Verner se otočil a namířil na ni kapesní svítilnu.

– Něco se stalo?

Bitte zvedla jednu nohu a oklepávala si ji. Vernerovi se okamžitě vybavil Lorca zvedající zadní nohu a vyčurávající do sněhu žlutou díru.

– Vzala jsem si nízké boty. A zapomněla jsem na punčocháče. Zmrznu tady.

Verner na to nic neřekl, předpokládal však, že obličej se mu napjal, protože Bitte okamžitě zmlkla.

5

Úterý 27. listopadu, noc

Hnusný deníčku,
jo, tak ti teď budu říkat.

A nikdo se nikdy nedozví, co se dneska večer stalo. Nesmí se o tom psát, jenomže já se z toho musím prostě vypsat. Slova

jsou jako prášky proti bolesti. Slova jsou opojná. Deníčku, ty jediný jsi mi teď zbyl. Jsi jediný, s kým si můžu promluvit o tom, o čem se mluvit nesmí. O čem se nesmí šeptat, na co se nesmí myslet. Hrozně se bojím. Víc, než jsem si myslela, že se dá bát. Nikdy jsem si nepředstavovala, že by mě… A Fredrik… nikdy bych do něj neřekla… nikdy bych neřekla, že by mohl… Ne, dost! Víc nepiš. Už ani slovo.

A jestli to vidíš ty, který si v tom teď právě čteš! Jestli jsi dočetl až sem… pak je načase, abys tenhleten deník odložil, jinak…

– Marte?

Marte rychle zastrčila deník pod polštář, zavřela oči a předstírala, že usnula při rozsvíceném světle. Pokud bude ležet dostatečně tiše a bez pohybu, možná ji nechá na pokoji.

– Jsi doma, díkybohu. Měl jsem takový strach…

Pomalu se otočila, jako by ji probudil ze sna. Připadalo jí, že se její mozek snaží najít nová ospravedlnění pro to, že nechce s tátou mluvit.

– Donesl jsem ti kozačku.

Trhla sebou.

– Tys šla domů jen v jedné?

Marte semkla víčka a ucítila, jak jí mezi řasami protéká čůrek stlačených slz.

– Snad jsi neztratila i telefon? Pokoušel jsem se ti dovolat.

Marte zavrtěla hlavou.

– Marte, musíš mi říct, co se stalo.

– Vybil se mi, zašeptala.

– Myslel jsem tím, že mi musíš říct, co se stalo dneska večer. Je to dost důležité.

– A proč?

Otec zaváhal.

– No, to úplně přesně nevím. Je to důležité do budoucna.

– Přece není jisté, že to provedou znovu, ne?
– Co provedli, Marte?
– Nic.
– Potřebuju to vědět. Musíš mi dovolit, abych ti pomohl.
– S tím nic nenaděláš.
– Můžeme je nahlásit na policii.
– Kvůli čemu?

Přepadl ji záchvat děsu a proměnil jí srdce v kus hadru. Obrátila se, zabořila hlavu do polštáře. Otec jí položil ruku na záda. Setřásla ji a schoulila se pod peřinou do klubíčka.

– Nech mě!
– Co se dneska večer stalo, Marte?
– Nic.
– Ne, něco se stalo.
– Nestalo!
– Tak dobře, přikývl. – Probereme to zítra. Zkus teď usnout.

Snažil se to zamaskovat, Marte však naprosto přesně věděla, jak zní jeho hlas, když před ní chce zastřít, že i on má strach.

6

Obličej vykukující ze sněhu měl nepěkně bílou barvu, ne nepodobnou bělmu vyvrácených očí. Mráz nakreslil na modrou péřovou bundu květy připomínající brokátové růže. Verner si nejdřív myslel, že dívka má ve vlasech sponu. Načervenalý odlesk pod tenkou vrstvičkou sněhu, zmrzlý v tom náhlém mrazu. Pak mu došlo, že je to krev. Rychlými nádechy nasával chladný vzduch a uvědomil si, že mu cuká v plicích. Dívka ležela přímo na úpatí příkrého srázu vysokého čtyři, možná pět metrů. Mohla spadnout?

– Někdo ji shodil, pronesla Bitte.

– Cože? odvětil Verner a v duchu si říkal, jestli mu snad kolegyně nečte myšlenky.

– Myslím, že ji někdo shora shodil. Podívejte se, jak leží. Nedala před sebe ruce. A vidíte, jak má jednu paži pod tělem, zatímco druhá jí padla do strany? Neřekla bych tedy, že byla při pádu naživu.

– Na to, aby si vyrazila bez čepice, je dneska v noci dost velká zima, uvažoval Verner.

– A nemá ani rukavice, přitakala Bitte.

Hlas se jí zlomil a Verner si pomyslel, že dívka musí být podobného věku jako Julie, její dcera.

Položil kolegyni ruku na rameno, avšak Bitte ji setřásla. Verner k mrtvé dívce přistoupil blíž. Na ruce, která byla vidět, měla prsty roztažené a mírně ohnuté tak, že se podobaly drápům. Nehty nalakované na fialovo. Byla hezká, ale příliš nalíčená, a na čele měla drobný červený škrábanec. Někdo se snad na tebe naštval? podivil se Verner a posadil se na bobek vedle těla. Oči měla dívka vytřeštěné. Ve chvíli, kdy se setkal s jejím prázdným strnulým pohledem, se v něm vzedmula vlna bolesti, vplížila se mu pod kůži a zahalila stínem veškeré jeho konání. Nejsi objektivní, napomenul se. Ale ať se snažil sebevíc, najednou si přál jediné – aby dívka náhle, jako v předvánočním zázraku, zamrkala. Přiložil jí na krk dva prsty.

– Už byla prohlášena za mrtvou, ozval se za ním ostrý hlas. – Buďte tak hodný a nesahejte na ni.

Verner ruku provinile stáhl. Vstal a přímo před očima se mu ocitla ramena Roara Holm-Hansena, mohutného muže, jehož odhadoval asi tak na metr pětaosmdesát jak do výšky, tak do šířky.

– S Bitte Rødedovou se asi ještě neznáte, prohodil Verner a obrátil pozornost ke kolegyni.

– Roar Holm-Hansen, patolog, představil se mohutný muž.

– Bitte Røedová, ehm… vyšetřovatelka, odvětila Bitte.

– Co nám povíte? chtěl vědět Verner.

– Je mladá, spustil Roar Holm-Hansen. – A pokud to je ta dívka, jejíž zmizení nahlásila dnes v noci úzkostná manželská dvojice, je jí teprve patnáct. Vyjadřovat se k příčině úmrtí je prozatím předčasné. Jakmile budou zajištěny veškeré stopy a vytyčeno a zdokumentováno místo nálezu, vezmu si ji do parády. Takhle bezprostředně to vypadá, že se zabila pádem. Krev nasvědčuje tomu, že má roztříštěný zátylek. Padla na hromádku kamení.

Verner se rozhlédl. Nejdřív si myslel, že je celá oblast pokrytá půlmetrovou vrstvou sněhu, ale teď zjistil, že zrovna na místě, kde leží dívka, je krajina téměř holá. Kamenitou půdu tu jako markýza zakrýval skalní převis.

– Jak dlouho je mrtvá? zeptal se.

– Úplně přesný časový údaj vám neposkytnu, panuje silný mráz, dívka je málo oblečená a její tělo jistě vychladlo rychleji, než bývá obvyklé. Odebral jsem vzorek nitrooční tekutiny ke zjištění koncentrace hypoxantinu, ten mi poskytne přesnější odpověď než obvyklá metoda poklesu tělesné teploty.

Roar Holm-Hansen se podrbal na zátylku a čepice mu sjela do čela.

– Odhaduju dobu smrti asi tak na dvacet třicet až dvacet tři nula nula včerejšího večera. Otázka je, jestli zemřela okamžitě, nebo jestli upadla do bezvědomí a následně umrzla.

Nehoda, pomyslel si Verner a náhle měl pocit, jako by mu na dno žaludku dopadla kotva. Možná jenom zakopla, zůstala tu bez pomoci ležet a pustil se do ní mráz. Nehody se stávají, s těmi jsme smíření, a většina z nás akceptuje fakt, že příroda je nemilosrdná. Naproti tomu zločin…

– Předběžnou ohledací zprávu vám dodám krátce poté, co tady skončíte. Ten případ má nejvyšší prioritu.

Verner pak zády k ležícímu tělu hleděl za patologem, který se drápal do kopce k hlavní silnici a ztěžka přitom oddychoval jako všichni obézní lidé. Pára od úst obklopovala lékaře až do chvíle, než se vyškrábal na cestu a zmizel z dohledu. Vernerovi přeběhl po zádech mráz. Zprudka se otočil a přejel svítilnou po mrtvé dívce. Jako by mu do zátylku vydechla poslední ledový závan.

– Pitomost. Jenom fouká.

– Co jste to řekl?

Verner se popleteně zahleděl na Bitte. Pronesl to snad nahlas?

– Ale nic, zamumlal a opět obrátil pohled k mrtvé.

Ty vytřeštěné oči. *Pomozte mi*, říkal si Verner, jako by prosily *pomozte mi!* Mělo by být zákonem zakázáno umírat, když má člověk ještě tolik neprožitého před sebou. A někde na ni čekají matka a otec, jejichž srdce navzdory strachu, který je svírá, nadále doufají.

– Co je tady tohle?

Bitte ho šťouchla do paže a přelétla svítilnou po zasněžených kamenech, výš k něčemu, co by se ve tmě dalo splést s tlustým kmenem stromu.

– Obelisk, odvětil Verner užasle. – Zvláštní místo pro vztyčení pomníku, takhle uprostřed temného lesa.

A v téže chvíli mu došlo, že ať už se tady původně jednalo o cokoli, půjde odteď o něco jiného. Vydechl nosem a ucítil, že má chlupy uvnitř zmrzlé. Kdesi vzlétl pták. Zachrastily větve a ve chvíli, kdy se pták vznesl, spadl obláček sněhu. Pak se rozhostilo ticho. Vernera roztřásl chlad. Jako by tu už byl umístěný náhrobek. Nebo si někdo ke zmaření mladého života úmyslně vybral právě tohle místo?

7

„Dost! Agnare, už toho nech! Slyšíš, přestaň!“

Výkřik, který následoval, zněl dutě. Matčin hlas se ozýval z bubliny, z takové, jaké bývají v komiksech, a už mu nemohl ublížit. Přesto se bál. Stál na břehu potoka a sledoval, jak se sníh barví. Zpod ledu vytékala voda, jako z rány, na níž praskl strup.

„Agnare!“

Zakryl si rukama uši.

Agnar otevřel oči. Prostěradlo měl vlhké. V krku vyschlo. Jazyk se mu lepil na patro, proto se natáhl po sklenici s vodou, která vždycky stávala na stolku vedle postele. Rukou však stolek nenahmatal. V pološeru uviděl, že tu žádný není. Nejdřív nechápal, kde se to ocitl, ale pak si všiml zažloutlého plakátu na stěně. Titulní stránka z časopisu *Kačer Donald*. Na stropě pořád visel model letadla, který postavil s tátou. V těch šťastných dobách. V minulosti. Předtím, než začal mlátit lidi.

V domě panovalo ticho. Agnar vleže naslouchal. Slyšel, jak pes v přízemí ťapká po podlaze. Pak začal kňučet. Copak ho ta ženská nepustí ven? Zapomněla si snad baba stará zapnout naslouchadlo? Zasténal a ve chvíli, kdy se pokusil si sednout, se mu zvedl žaludek. Na kobereček před postelí, utkaný ze zbytků látek, dopadly žluté zvratky. Na podlaze se válela půllitrovka od koňaku.

– Kristepane, Agnárku, kdepak jsi ji splašil? Sakra, to seš teda dobrej. Pašák. Pašák.

Lahev zvedl a zatřásl s ní. Na dně zbýval ještě poslední doušek.

– Renovace, restaurace, reverze, ehm renovace…

Kňučení v přízemí vystřídal mocný štěkot. To ho probudilo! Lillyino štěkání. Ne matčiny výkřiky, které, jak mu teď došlo, se mu jenom zdály.

– Mami!

Znělo to chraplavě. Odchrchlal si do kaluže zvratků na koberečku.

– Mami! Pusť to psisko ven!

Štěkot ustal a Agnar zaslechl, jak Lilly běží po schodech.

– Tak, Lilly, hodná, hodná.

Poplácával a hladil barevný kožich. V téže chvíli si všiml, že má na rukou zaschlou krev, a zarazil se. Porval se snad někde? Z včerejšího večera se mu vybavovaly jen útržky: Vyhodili ho z hospody. Partička puberťáků na ulici se mu chechtala. Záblesk modrého světla. Modré světlo? Nebyl si jistý. Ale sníh v botách, ten si pamatoval. Několikrát ho z nich musel vysypávat. A hustý les, neradostný střet s vyhrnutou závějí u krajnice, jinak absolutní temno. Vypadalo to, že se pořezal na ruce. Všiml si, že košili má samou červenohnědou skvrnu. Copak tolik krvácel?

– Tak pojď, Lilly, půjdeme najít paničku.

Rozmluva se psem ho uklidňovala. Lilly slabě zavrtěla ocasem, potom se zprudka otočila a seběhla po schodech.

– No jo, tak já tě vezmu ven, zavolal. – Jen se nejdřív musím sám vyčurat.

Sešel po schodišti do přízemí. Měl pocit, jako by stál na vrcholku mrakodrapu, který se mírně pohupuje a vyvolává v něm nevolnost. Ty vole, budu vožralej čtrnáct dní, pomyslel si a chytil se zábradlí. Musím si najít něco k snědku.

Zpola v mdlobách dotápal ke dveřím do kuchyně a otevřel je.

Při pohledu, který se mu naskytl, se znovu pozvracel.

Jeho první myšlenka zněla: Áááá, doprdele!

Druhá: Á, dooprdeele!

Najednou se mu vybavilo víc střípků z předchozího večera. Otevřel vchodové dveře a ucítil vůni domova,

zakopl o matčiny pantofle. Jeho vlastní fotka, když byl kluk, za rozbitým sklem. Pak temno. Netušil, jak se dostal do svého bývalého pokoje a lehl si na svou starou postel. Nebylo to poprvé, kdy měl po chlastu okno, ani poprvé, kdy se dostal do stavu podobného psychóze. Znal její projevy. Není jisté, jestli to, co vidí, je skutečnost.

Není pravda, že když je člověk vožralej, všechno se s ním točí, myslel si. Je to spíš jako když na starým elpíčku přeskakuje jehla. Nepostupuje v drážce dál. Všechno se pořád opakuje. Hleděl na matku a krev. Matka a krev. Matka ležící v tratolišti krve vedle dřezu a kuchyňské linky. Talíř se zaschlými zbytky jídla. Tuhle scénu už viděl. Kolikrát snil o tom, že jí vrazí nůž do zad. Že ji uvidí kácet se k zemi. Uslyší ji křičet. A než matka vydechne naposledy, řekne jí, jak strašně ji nenávidí. Jenomže tohle nebyl sen. To, co viděl, byla skutečnost.

8

Po poradě s kriminalistickými techniky rozhodl Verner Jacobsen, že má být nad mrtvou vztyčen stan, aby sněžení nezahladilo důležité stopy, které mohli prozatím přehlédnout. O rodiče už bylo postaráno. Verner se za to sice styděl, avšak byl rád, že se zrovna tomuhle úkolu vyhnul. Nezvládl by to. Dnes ne. Sedmadvacátý listopad bude temným výročím pro víc lidí než jen pro něj samotného.

– Je vám zima? zeptal se Bitte Røedové.

Měla promodralé rty a pohybovala se jako tučňák. Nevěděl, jestli vrtí hlavou, anebo se jenom třese.

– Brzy snad budeme moct jet, pokračoval. – Jen si ještě před odchodem promluvíme s hlídkou, která dorazila na místo činu jako první.

U policejních pásek postávali stále stejní policisté. Chudáci, pomyslel si Verner, doufám, že vás brzy vystřídají. Viděl, že se pokoušejí zahřát se tím, že za páskami s podupáváním přecházejí tam a zpátky. Prozatím je neobklíčili novináři vyzbrojení teleobjektivy, ale to jistě nebude trvat dlouho.

– Rád bych si poslechl, co jste uviděli po příjezdu na místo činu, spustil. – Kdo to ohlásil? Kromě patologa jsem tu viděl jenom policisty.

– Když jsme přijeli, byla tu sanitka, začal vysvětlovat jeden z policistů. – Zdejší lékař dorazil dost rychle. Na místě byli od začátku dva svědkové. Kluk, který tu dívku našel, a muž, který nález ohlásil. Stručně jsme je vyslechli, ale poslali jsme je pak domů. Poskytnou nám výpověď na stanici později během dne.

– Proč nebyli předvedeni k řádnému výslechu rovnou? zeptal se Verner ostře.

Všiml si, že jednomu z policistů se do pohledu vloudila nejistota.

– Ehm, vyhodnotili jsme situaci tak, že to není nutné, pronesl menší z dvojice. Jeho ústa připomínala zobáček kuřete. Našpulil rty a zahleděl se ustrašeně na kolegu.

– Ano, pokračoval druhý. – Přivolaný lékař usoudil, že dívka je mrtvá nějakou dobu, a mladík nechtěl znepokojovat rodiče, kteří prý na něj doma čekali. A ten muž byl dost vystresovaný. Hledal svou dceru a nemohl se jí ani dovolat. Samozřejmě se strašně bál, že se něco stalo i jí. Proto jsme je po krátkém výslechu nechali jít. Oba jsme informovali, že se mají v ranních hodinách dostavit na policejní stanici.

Verner hleděl na policisty. Jak jsou mladí, říkal si. Možná je tohle jejich první místo činu. Najednou si vybavil, jak sám poprvé rozechvělý adrenalinem napínal policejní pásky kolem zahrady, kde našli mrtvou starou paní i s její kočkou. Vybavoval si, jak třesoucíma

se rukama vytahoval ze služebního auta základní balíček určený pro zabezpečení místa činu, zatímco mu hlava třeštila úsilím vybavit si všechno, co se naučil o zajišťování stop a zacházení se svědky. Stres, říkal si, ochromuje především ty části mozku, které řídí lidskou inteligenci. Jak mu později došlo, policie ten případ tehdy vyřešila nikoli jeho přispěním. Proto nyní oběma policistům věnoval uklidňující úsměv.

– Máte jména těch dvou?

Kuřecímu zobáku se viditelně ulevilo.

– Ten mladík se jmenuje Fredrik. Fredrik Paulsen, dodal kuřecí zobák s jistou hrdostí, že se nemusí dívat do poznámek. – A ten, co to nahlásil, je Kristian Skage.

Pak se podíval na hodinky a zeptal se:

– Vyslýchat je možná budete vy?

– To bude nejspíš váš úkol, otočil se Verner k Bitte.

– Cože? vydechla Bitte s otevřenými ústy.

Verner náhle pocítil únavu.

– Máte snad proti tomu něco? Rád bych je vyslechl sám, ale jak víte, mám dneska na práci něco jiného.

Uvědomoval si, že je čím dál tím podrážděnější, a musel se kousnout do jazyka v obavě, aby nepronesl něco nevhodného, nebo ještě hůř aby se nerozbrečel.

– Máte snad proti tomu něco? zopakoval.

– To jméno, říkala právě Bitte. Vernera neposlouchala a pohled upírala na policistu. – Jste si jím jistý?

– Jistěže jsem, odvětil policista a už vytahoval z náprsní kapsy zápisník. Ukázal Bitte, co si poznamenal.

– Fredrik Paulsen tu dívku našel. Kristian Skage nález ohlásil, s oběma jsem mluvil já.

Bitte už necítila tělo. Mráz ji najednou pálil stejně pronikavě uvnitř jako zvenčí.

– Vy je znáte? chtěl vědět Verner.

Při té otázce se jí rozcvakaly zuby. Chvíli vyhodnocovala, kolik toho může prozradit. Vybavila se jí situace

z minula, kdy také znala osobu figurující v jejich vyšetřování. Tehdy byl do případu zmizelé pětileté holčičky zapletený kluk, s nímž chodila její dcera. Dobře si pamatovala, jak Vernera rozčililo, když zjistil, že mu tu informaci zamlčela.

– Je to můj přítel, pronesla rychle.

Pak dodala ještě něco, ale nedokázala se přitom Vernerovi podívat do očí.

– Kristian Skage. Je novinář. Kdysi v mládí jsme spolu chodili a teď… Bydlí tady v Tranby.

Věděla, že dřív nebo později beztak vyjde najevo, že má nový vztah, sdělení té informace kolegovi však odkládala. Nyní pochopila, proč se jí do toho nechtělo. Rychlý ublížený stín v jeho jinak ostrém pohledu. Verner nebyl krasavec. Byl hubený a malý a tvář měl zjizvenou natolik, že vypadala jako posetá drobnými krátery. Přesto z něj vyzařovalo cosi, co Bitte zaměňovala za krásu.

– Váš přítel?

Verner ta dvě slova pronesl tak, jako by právě pozřel něco, z čeho se mu udělalo nevolno.

9

Proč si nic nepamatuju? Agnar Eriksen stál na dobře známém kuchyňském linoleu ze šedesátých let. Strach ho ostře bodal do zad, přímo pod lopatky. Pohled na matku s bílými vlasy plovoucími v krvi způsobil, že se mu opět zvedl žaludek. Měl ho prázdný, ale odříhl si a ucítil kyselou pachuť žluté žluči a hnědé kořalky.

Kuchyňská linka byla také umazaná od krve, která stekla po bílých dvířkách skříněk. Poprali jsme se snad? To si sakra nevzpomínám, podivoval se v duchu Agnar. Kolena mu ochabla, jako by se mu chtěla podlomit, což ho přimělo zapotácet se o krůček vzad. Za

kuchyňskými dveřmi se sesunul k zemi a opřel se zády o zeď.

Snažil se vystřízlivět, ale myšlenky se mu míchaly jako hustá kaše a hluboko v duši měl divný, cizí pocit. Škytl. Co to do prdele je? Smutek? Stesk? Kvůli tomu sem přece nepřišel. Přišel sem proto, aby poskytl matce poslední možnost se obhájit. Aby mu matka mohla dát něco, s čím by mohl dál žít, důvod, *proč* by měl dál žít. Nepamatoval si nic, ale musela ho zase rozzuřit. Příšerně rozzuřit.

Ve věznici někteří tvrdili, že bručí za něco, co nespáchali. Agnar jen přitakával a pro sebe si říkal, že dotyční jen potlačili to, co se stalo, tak jako to sám provedl s některými vzpomínkami z dětství. Teď už si tím ale tak jistý nebyl. A bez ohledu na to, co se odehrálo tady v kuchyni, věděl s jistotou, že by z toho vyšel špatně. Byl její syn, měl důvod si přát její smrt, už dříve byl odsouzen za násilné trestné činy, už předtím ji několikrát uhodil. Na svobodě je něco přes čtyřiadvacet hodin. Všechno svědčí proti němu. Myšlenky ho začínaly stahovat do temné propasti. Bude odsud muset vypadnout, zmizet daleko od všeho, co by ho mohlo s tímhle místem spojovat. Jenomže co ta krev? Co udělá se vší tou krví? Nejen s matčinou, i jeho vlastní krev bude nejspíš všude. Taky zvratky. A sliny.

Na kuchyňském stole stála svíčka. Mohl by ji zapálit zapalovačem, který má v kapse. Zapálit ji a potom by se mohla převrhnout, mohl by od ní chytit ubrus a *Lierský kurýr*, ležící rozevřený na straně, kde se gratulace k narozeninám střídají se smutečními oznámeními. Brzy to tam bude stát černý na bílým, říkal si. Najednou živě viděl tu krátkou noticku: prostý kříž a tučně vytištěné jméno *Erna Eriksenová* a pod tím *odešla náhle ve věku 78 let*. Ještě níž bude stát o samotě pouze jeho jméno a všichni v celým tom zatraceným Lieru budou vědět,

že byl vždycky vosamělej. Představoval si, jak se oheň šíří a zachvacuje háčkování, které měla matka odložené na rozkládacím gauči pod oknem, i ozdobně vyšívané polštáře. Krev se vypaří a zmizí. A všechno se promění v popel a saze.

Vyšel do předsíně, popadl bundu a rukavice, které tam v noci odhodil. Na komodě ležela pletená čepice. Včera mu byla bez čepice děsná zima, kapuci péřové bundy mu vítr neustále sfoukával. Přidržel si čepici u obličeje. Byla slabě cítit parfémem. Začala se snad matka na starý kolena vonět? Narazil si čepici přes uši a v téže chvíli si vybavil, jak ho vždycky napomínala, aby se pořádně oblíkal.

– Seš teď spokojená, mami? zašeptal a spolkl knedlík, který mu stoupal do krku.

Došel zpátky do kuchyně, vyhnul se pohledu na tělo a pak zapálil svíčku. Ruka se mu třásla. Semkl víčka a opřel se jednou rukou o okraj stolu. Ve chvíli, kdy svíčku překotil, se s ním zhoupla podlaha. Otevřel oči a zjistil, že svíčka zhasla. Kurva! Znovu vyndal z kapsy zapalovač, spolu s ním vytáhl i podšívku, která visela ven jako králičí ucho. Tentokrát svíčku opatrně odložil a přisunul k plameni noviny. Tak! Brzy bude hořet celý dům. Seběhnou se lidi. A dorazí zásahová jednotka. Do té doby musí být ze vsi pryč.

Zastrčil podšívku zpátky, vsunul zapalovač do kapsy, na odchodu nechal vchodové dveře dokořán, aby Lilly mohla utéct. Doufal, že nepatří k těm věrným typům, které tvrdošíjně sedí páníčkovi nebo paničce po boku bez ohledu na to, co se okolo děje. Nemůže ji vzít s sebou. Jestli se rozhodne se za ním vydat, bude ji muset odehnat. Kdyby ho viděli se psem, mohl by se rovnou přihlásit na policii a všechno přiznat. Nedokázal ale vystát pomyšlení na to, že by nějaké zvíře mělo trpět. Zvířata jsou slabá a nevinná. Stejně jako malí kluci.

Agnar se pustil z kopce, přešel úzkou štěrkovou cestu a vrávoral na nejistých nohou do lesa. Naštěstí se tahle stará cesta pořád používala a měla zpevněný povrch, po kterém se pěkně kráčelo. Během noci začalo sněžit a sníh padal i nyní. Agnar doufal, že sníh brzy zakryje veškeré jeho stopy. Pokud si dobře vzpomíná, dojde takhle k ulici Josepha Kellera. Možná by potom mohl nasednout na autobus a dojet do Osla? Tam by zmizel v davu, možná by mohl odletět na jih a předstírat, že v Lieru vůbec nebyl.

Pokoušel se spočítat, kolik lidí ho asi tak mohlo vidět. V paměti měl velká temná okna, vybavoval si však nějakou mládež, kterou potkal na ulici. Lidi v hospodě, ten týpek, co ho odmítnul obsloužit a potom ho vyhodil. Řidič autobusu. Nikdo z dotyčných ho ale neznal. Nikdo nevěděl, kdo je ani že se jmenuje Agnar Eriksen. Nemohli vědět, že je synem Erny Eriksenové, jejíž dům už nyní zachvacovaly plameny. Kromě několika propustek z věznice se doma od svých šestnácti let prakticky neukázal. A může změnit vizáž, nechat si narůst vlasy a oholit si vousy, aby už neodpovídal případnému popisu holohlavého ožraly, který se najednou zjevil ve vsi. Možná bych tohle moh využít jako novej začátek, říkal si a svitla mu naděje. Minulost by se za ním kouřovou clonou uzavřela. Trest si odpykal a mohl by začít nový život. Popřel by, že se vrátil do rodného kraje. To by šlo. Jen když odsud co nejrychleji vypadne.

Došel k silnici. Kolem produněl sněhový pluh a vyslal až k místu mezi smrky, kde Agnar stál, nálož sněhu smíšeného se zmrazky. Pak se rozhostilo ticho. Zastávka autobusu byla prázdná. Benzinka Statoil teple svítila a Agnarovi připadalo, že odtamtud cítí vůni kávy. Zakručelo mu v břiše. Nevzpomínal si, kdy naposledy jedl. Vlastně měl včera večer pizzu, dal si ji ale spíš kvů-

li tomu, aby mohl v teplém lokále co nejdéle chlastat. Buď si teď musí splašit něco k jídlu, anebo si musí sehnat další chlast. Neměl však chuť se na benzince ukazovat. Měl by odsud vypadnout, aniž by ho kdokoli viděl, a při tom pomyšlení mu došlo, že na autobus do hlavního města může zapomenout.

V tu chvíli si všiml, že v mycím boxu stojí dodávka. Vystoupil z ní muž v pěkném tmavém obleku a odběhl k prodejně.

Náhlý impulz.

Rychlé jednání.

Agnar přeběhl silnici, velkým obloukem se vyhnul čerpacím stojanům, aby ho nezachytily bezpečnostní kamery, které jsou jistě namířené tak, aby zaznamenaly případné zloděje benzinu, a vklouzl do myčky. Ať mám štěstí, modlil se. Pro jednou jedinkrát v životě ať mám štěstí! Štěstí. Štěstí. Štěstí.

Měl štěstí.

Dodávka nebyla zamčená. Klíčky vězely v zapalování. Stihl si všimnout, že auto patří do kategorie luxusnějších vozů, protože mělo zatmavená okna. Vklouzl na sedadlo, zařadil a přidal plyn, vyjel na opačné straně z boxu, a až když bylo pozdě, zjistil, že měl vycouvat, protože skončil na cestě pro pěší. Hlava mu třeštila. Svíral volant, pokračoval po neprohrnuté cestě, než o kus dál stočil vůz na hlavní silnici. Před sebou nikoho neviděl, proti nejela žádná auta. Zrychlil. Zajímalo ho jediné: aby zmizel ze zorného pole, než si majitel auta stihne všimnout, že mycí box je prázdný. Za několik vteřin už byl dole na křižovatce. Pak chyběl jen kousek na rychlostní silnici a dálnici E18. Nezapomněl vyhodit blinkr, ale netrefil správný nájezd a najel na dálnici ve směru do Drammen.

– Uklidni se, Agnárku, chlácholil se. – Nejseš střízlivej, víš, možná bys moh drobátko ubrat plyn.

Soustředil se na to, aby auto udržel v pruhu. V protisměru ho v souvislém řetězci míjela ranní kolona vozidel jedoucích do hlavního města. Vlivem doznívající opilosti se mu horizont před očima vlnil. Z krajiny, která se v bočním zrcátku jevila jako šedomodrá kaše, se mu dělalo mdlo. Rozhodl se, že dálnici při první příležitosti opustí. Na nejbližším sjezdu odbočil, a jakmile najel na klidnou silnici třetí třídy, ucítil, jak mu pulz přeřadil na nižší stupeň. Penzista, který se potácel se psem podél vyhrnutých závějí u krajnice, se zastavil a psa si přitáhl. Pak volnou rukou popadl kožešinovou čepici, sňal ji a uklonil se. Agnarovi se chtělo smát. To se nám tu místní od posledně naučili zdvořilosti, pomyslel si, nastavil si zpětné zrcátko tak, aby do něj viděl, a vrhl pohled vzad.

Smích ho okamžitě přešel.

– Kurva drát!

Jen tak tak že nesjel ze silnice, když zjistil, co to vlastně chodec uviděl.

10

– Měli být rovnou předvedeni k výslechu, bručel Verner Jacobsen.

– Přece jste slyšel, co ti dva policisté říkali, že nebyl důvod je podezírat, namítla Bitte Røedová.

Verner nechápal, proč ho tak rozčililo, když se dozvěděl, že jeden z dvojice hlavních svědků je Bittin přítel. Tahle nová informace pro ně znamenala, že když sám nemůže jít na zbytek dne do práce, nevyslechne Kristiana Skageho ani jeden z nich.

– Byli jako první na místě, kde možná došlo k vraždě, pokračoval. – Prospala jste snad hodiny o metodice vyšetřování a zacházení se svědky, nebo jste si ještě

nedokázala zapamatovat pravidlo, že je třeba shromáždit a zajistit stopy, které osvětlují pravdivé souvislosti případu a potvrzují nebo vyvracejí vinu podezřelých?

Všiml si, jak ji tím ranil. Najednou měl chuť ji zraňovat.

– Pamatuju si to pravidlo! Ale má nám připomínat i to, že tu nemuselo nutně dojít k trestnému činu, vyhrkla na svou obranu. – Kristian beztak nemá s tím případem vůbec nic společného, prohlásila rozhodně.

– A jak si tím můžete být tak jistá?

– Protože byl včera večer u mě.

– Očividně ne celý večer.

– Ne, musel jet vyzvednout dceru. Po tom telefonátu měl strach, že se jí něco přihodilo.

– Kdo mu volal?

– Právě jeho dcera, Marte. Byla u nějakých kamarádů, měli tam asi mejdan nebo co, a očividně tam k něčemu došlo. Nechtěla mu do telefonu říct k čemu, ale podle Kristiana se bála a chtěla domů. Pravděpodobně ji nenašel ani na tom mejdanu, ani doma, a proto se ji vydal hledat. Dokážu si představit, jaké to musí být, když po okolí hledáte svoje dítě a přitom uslyšíte volání o pomoc. Ten kluk, Fredrik, možná volal, že objevil nějaké děvče a…

V rychlosti si přejela rukavicí po tváři.

Moje dítě, pomyslel si Verner a srdce se mu stáhlo. Otočil se a zahleděl se na uzavřenou oblast. Ze silnice to vypadalo, jako by se tu krajina jen mírně skláněla k jihu. Z místa, kde stáli, nebylo vidět, že se jen několik metrů od cesty nachází sráz a pod ním kamenné pole. Starý mramorový lom. Z osmnáctého století. Tak to stálo na informační ceduli. Bitte se k Vernerovi obrátila zády a přistoupila blíž k okraji.

– Boží prst…, pronesla.

– Cože? podivil se Verner a popošel za ní.

– Neříkalo se obeliskům taky boží prsty? odpověděla mu otázkou Bitte. – Ne, vlastně asi ne, možná spíš sluneční prsty. Vidíte ale, že to tu vypadá jako nějaké staré obětiště? S obeliskem coby obřím varovným prstem. A koukněte se na paži té dívky. Odsud shora se zdá, jako by na ten obelisk přímo ukazovala, jako by nám chtěla něco naznačit.

– Nespekulujme o rituální vraždě, dokud nebudeme vědět, jestli tu vůbec došlo k trestnému činu, zarazil ji Verner, jehož přepadlo nutkání rovněž varovně pozvednout prst.

Kolem ústředního bodu místa činu stály v hustém kruhu stromy, avšak za obeliskem zahlédl Verner paprsky vycházejícího slunce. Tlačily se mezi tmavými smrkovými kmeny úplně blízko u země a vysílaly na zasněženou lesní půdu závany tepla. Moje dítě, pomyslel si znovu Verner a polkl. Victor bude mít na cestu hezké počasí. Podíval se na hodinky. Jestli má před odchodem domů stihnout sepsat hlášení z ohledání místa činu, musí se hned sebrat a vyrazit zpátky na policejní stanici. Pomyšlení na to, co ho čeká, ho přimělo vykročit k vozu. Ve chvíli, kdy hledal klíčky, mu zazvonil telefon.

Volali z pohřební kanceláře. Už znal jejich číslo. Telefonovali teď spolu často. Od doby, co syn vzdal boj s leukémií.

Verner netušil, že je na výběr z tolika možností. Květiny. Rakve. Žalmy. Otevřená rakev. Zavřená. Obřad v nemocnici. Bez obřadu. Básně. Hudba. Volba kostela. Volba oblečení. Hřbitov. Náhrobek. Pohřeb do země nebo žehem. Bylo třeba vyřešit spoustu věcí. A museli se na nich dohodnout. Dva rodiče. On a Trine. Většinu věcí nechal na ní. Ne proto, že by se chtěl vzdát odpovědnosti, ale proto, že přece jenom Victora osmnáct let vychovávala ona a její manžel, to oni ho viděli vyrůstat

v mladého muže a pak museli přihlížet tomu, jak jim stejně rychle odchází. Pro Vernera byl syn jen potlačovaným špatným svědomím a dobře uchovávaným tajemstvím, dokud se potomek jednoho dne nezjevil na schodech jeho domu a nepřivodil jeho manželce Ingrid šok.

– Verner Jacobsen, představil se do telefonu a rovnou ho napadlo, k jakým detailům asi bude muset zaujmout stanovisko i v tento poslední den.

Hlas na druhém konci se nadechl a teprve ve chvíli, kdy si Verner už pomyslel, že se spojení patrně přerušilo, pronesl:

– Nevím, jak bych vám to měl povědět, pane Jacobsene, ale máme problém.

11

Agnar vmžiku vystřízlivěl. Rychle se ohlédl, aby se ujistil, že viděl správně.

– Proboha. Do prdele.

Auto, které řídil, nebyla obyčejná dodávka. Nemělo zadní sedadla a rakev byla černá, bez květin.

– Omlouvám se, mrzí mě to, ale…

Jak je možné, že si toho nevšiml! Při letmém pohledu vypadal ten auťák jako úplně normální dodávka. Mercedes, bez viditelných známek toho, že by šlo o něco jiného než běžné auto: na střeše neměl kříž ani na dveřích název pohřební služby.

– Prosím za prominutí, jenže budeš sakra muset se mnou, nemůžu tě tady vyhodit.

Jeď normálně, napomenul se. Nesmíš jet tak, abys upoutával pozornost. A už se kurva uklidni!

– Kam máš namířeno? Ne, vlastně… Nevodpovídej. Rozhodně nevodpovídej!

Tělem mu pulzoval strach. Mrtvý člověk. Tak mrtvý, že už mrtvější být nemůže. Kabinu řidiče sice oddělovalo od nákladového prostoru sklo, jenomže pozemské překážky v tomhle případě prostě nestačí.

– Ty vole, já nevím, kam tě mám vodvízt.

Mysli, mysli, mysli.

Dojel ke kruhovému objezdu a na chvíli znejistěl, kudy se má pustit dál. Několikrát na něm proto zakroužil, než našel výjezd směrem na Drammen. Bude se muset auta zbavit. Po pohřebním auťáku okamžitě vyhlásí pátrání a s největší pravděpodobností ho někdo pozná. Přinejmenším lidi, co jsou střízliví, pomyslel si Agnar v záblesku jasného vědomí.

– Vomlouvám se, jestli se ti dělá špatně, ale co bys řek poslední projížďce po městě? Zkusím vymyslet nějaký místo, kde by tě někdo našel. Jenom mě pak prosím tě nechoď strašit. Nemyslel jsem to zle, chápeš? Nevěděl jsem, že tam vzadu ležíš…

Mluvil nahlas, potřeboval zvukem zaplašit strach. Pak se narovnal a snažil se jet klidně, představoval si, že jede tak nějak ctihodně, aby nepřitahoval pozornost. Bude muset zaparkovat a zmizet. Jenomže kde? Kde vyvolá pohřební auto co nejmenší pozdvižení? Najednou věděl.

– Dopadne to dobře, pronesl. – Jenom klídek a žádný stresy. Vodvezu tě domů.

12

– Co se stalo?

Bitte pozorovala Vernera, který v průběhu hovoru stále víc a víc bledl. Zachytila, že je nějaký problém s pohřbem.

– Victor je pryč, vysvětlil jí Verner.

– Chápu, že to bolí, pronesla Bitte a položila mu ruku na rameno. Rozhodla se, že mu odpustí obvinění z toho, že nedávala v hodinách na policejní akademii pozor, ačkoli v hloubi duše věděla, že jí strhl strup ze staré rány.

– Ale ne, je fyzicky pryč!

Bitte se na něj zahleděla a snažila se dát najevo, že pro něj má pochopení.

– Musím zavolat na operační středisko, rozhodl Verner a vytočil číslo, přitom rychle odcházel od vozu. Bitte uvažovala, jestli toho na kolegu není prostě moc. Od chvíle, kdy mu zemřel syn, nebyl ve své kůži. Možná by ho měla raději odvézt domů. Třeba si potřebuje vzít pár dní nemocenské nebo přinejmenším na pár dní vysadit. Dovolit si chvíli truchlit. Když se vrátil, chystala se mu to hned navrhnout. Verner sice odemkl auto, ale nenastoupil, zůstal stát venku a rozhlížel se, jako by si nemohl vzpomenout, kde je nebo co chtěl udělat.

– Vernere, pojedeme, oslovila ho Bitte. – Technici tu mají práci. O dívku se postará patolog. My už víc udělat nemůžeme.

– Vyhlásí po něm pátrání, opáčil Verner.

– Pátrání?

– Řidič chtěl umýt auto, a když vyšel ven, bylo i s Victorem pryč.

– Mluvíte o pohřebním voze? Je něco takového možné? Smějí mýt auto, když mají uvnitř…

Bitte nevěděla, jak by měla otázku co nejcitlivěji dokončit. Rakev? Tělo?

Nechala dotaz viset ve vzduchu.

– Rakev měl přepravovat někdo, kdo tam byl jen na záskok. Nechtěli jsme zařizovat doprovod z nemocnice do kostela a rozhodli jsme, že pohřební služba převeze Victora do Tønsbergu neutrálním vozidlem a v kostele do našeho příchodu všechno připraví.

– A co teď bude?

– Nemám tušení. Kdo sakra může ukrást pohřební auto?

– Nějaký zoufalec?

Verner se otočil a vrhl pohled do lesíka.

– Myslíte, že to spolu může nějak souviset?

– Jenom mě to tak napadlo. Nemohl v něm pachatel prchat z místa činu?

– V tom případě by se musel celou noc pohybovat po okolí, ale samozřejmě to možné je. Ten, kdo ukradne pohřební vůz s rakví, musí být nejen zoufalý, ale taky zatraceně bezcitný.

– Co teď bude s pohřbem?

Verner se schoulil, vypadalo to, že se snad rozpláče.

– To nevím.

13

Agnar odbočil do centra města. Vyjel do kopce, minul budovu soudu. Vrhl pohled na sochu Justicie s páskou přes oči a váhami v rukou, připevněnou na fasádě. Vypadá vlastně spíš jako chlap, pomyslel si, má moc úzkej hrudník a široký ramena.

– Nesuďte mě tvrdě, paní! Dělám fakt, co můžu.

Projel kolem velkého parkoviště a odbočil do postranní ulice, chvíli jí pokračoval, než mu došlo, že odbočil špatně a musí se vrátit. Dlouho v Drammen nebyl, ale pořád si pamatoval místní pravidla pro jízdu po městě. Když jedeš po proudu řeky, máš přednost v jízdě, když jedeš proti proudu, je dobrý se uhnout. Těsně předtím, než dojel, kam potřeboval, na něj na křižovatce zatroubil černý passat. Potlačil chuť ukázat řidiči prostředníček a vzápětí se pustil správnou odbočkou. Ctnostně projel podél bragerneského kostela

a zastavil za ním, mezi svatostánkem a nízkou cihlovou budovou, která vypadala trochu jako kůlna na nářadí. Chvíli v autě jen seděl. V okně sakristie se svítilo, uvnitř však nikoho neviděl.

– Pořádná prohlídka města to teda nebyla, zašeptal, – jenomže já už musím běžet, chápeš? Tady tě najdou, seš skoro doma.

Agnar otevřel dveře a vyklouzl ven, dobře si vědom toho, že kdyby ho teď někdo uviděl vystupovat, zapamatuje si ho. Není zrovna oblečený jako zaměstnanec pohřební služby. Klíčky nechal v zapalování a dveře za sebou s tichým cvaknutím přiklapl. Naštěstí měl dost rozumu a nesundal si předtím rukavice. Jeho otisky jsou navěky bezpečně uložené v policejní databázi, takže by policii trvalo pár vteřin zjistit, kdo tu matlal na volant. Vlasy taky nenajdou. Narazil si čepici na holé hlavě ještě hlouběji do čela. A proč by si policie beztak měla zrovna jeho spojovat s ukradeným pohřebákem? Z tohohle by mohl vyváznout. Jenom musí vymyslet, kam se teď vrtne.

Původně měl v úmyslu bydlet u matky do chvíle, než zjistí, co bude dělat po zbytek života. Teď ovšem aby vymyslel alternativní plán. A bude si muset nacvičit šokovaný výraz, který nasadí, až ho vyhledá někdo – patrně kněz –, kdo mu sdělí, že jeho matka se proměnila v hromádku uhlíků odpovídající objemem přibližně dvěma sáčkům grilovacích briket. Navíc bude potřebovat alibi na posledních čtyřiadvacet hodin.

Obešel kostel. Jakmile se ocitl v bezpečné vzdálenosti od auta, nohy mu najednou změkly, jako by mu přímo do kloubů někdo vstříkl rozpouštědlo. Na vrcholu schodiště vedoucího dolů do centra se na okamžik zastavil a rozhlížel se. Před ním se rozkládalo již vánočně vyzdobené město s náměstím, fontánou, řekou a mostem. Tady byl kdysi doma. Nyní na něj město zíralo,

jako by byl přivandrovalec. Kolena se mu podlamovala, tělem mu probíhalo chvění a v hlavě se mu rozhučel hlas, který rozemílal těch několik málo jasných myšlenek na zrníčka.

Kam se vrtnu? Nemám kam jít. Jdi. Prostě jdi.

Sešel po schodech.

A teď jsem sám. Ne. Nejsem osamělejší, než jsem byl předtím.

U paty schodiště se sesunul k zemi.

Nezasloužím si lítost. Jasně že si zasloužím lítost. Nemám nikoho. Nikoho. Nemám kam jít. Mám nasednout na vlak? Jet někam do lesa? K potoku? K propasti? Ne, k řece. Rovnou k řece, tam se můžu ponořit. Klesnout do hlubiny a vodplout. Vodplout. Vynořit se za dva roky ve Svelviku, protože jsem se u Holmenu zachytil u dna ve starým vraku auta. Musím pryč. Pryč se nedostanu. Chytnou mě. Chytnou. Nechci, aby mě chytili. Nechci. Musím někam odjet. Nemůžu nikam odjet. Někoho potřebuju. Nikoho nemám.

Pak ho to napadlo. Finn! Vyskočil. Finn bydlí v Drammen. Přinejmenším tady bydlel, když spolu naposledy mluvili. Před pětadvaceti lety.

– Kurva drát, Finn! Mám Finna.

14

Tisková konference. Televize. Bitte Røedová dokázala potlačit úsměv, který se jí málem objevil na rtech, když ji šéf kriminálky Thomas Lindstrand požádal, aby zastoupila Vernera Jacobsena. Šéfovi se nezmínila, že zná člověka, který nález mrtvé dívky ohlásil, a náhle se rozhodla s tímto sdělením vyčkat. Thomas Lindstrand se ostatně o jméně toho muže také nezmínil, proto ho Bitte ve chvíli, kdy tak narychlo souhlasila, že zaskočí za Vernera, v podstatě ani nemohla znát. Navíc měl šéf

spíš potřebu jí připomenout, jak důležité je rozjet vyšetřování, zajistit možný důkazní materiál, vyslechnout svědky, vytipovat možné podezřelé, a co je nejdůležitější: vzít to zeširoka, ale ne natolik, aby nedokázali sledovat nejžhavější stopy.

– A vy, kolegyně Røedová, pronesl a ukázal na ni ve chvíli, kdy seděla na konci stolu v zasedací místnosti, kde se sešlo veškeré přítomné osazenstvo, celkem pět osob. – Vy jste se právě vrátila z místa činu a můžete mě doplnit, pokud by bylo potřeba.

Poslala Kristianovi esemesku, avšak neodpověděl jí. Teď stála v šatně. Už dlouho nepotřebovala uniformu. Zadržela dech a jen tak tak se jí podařilo dopnout kalhoty. S košilí to bylo horší. Kriticky se zhlížela v zrcadle. Může takhle vystoupit v televizi? Pokud si kravatu a služební průkaz naaranžuje tak, aby je měla přesně v místech, kde se jí košile rozevírá, možná to nebude tak nápadné? V každém případě si musí namalovat rty červeně. Aby přitahovaly pozornost. Trénovala vážný výraz. Nesmíš se usmívat. Nesmíš se usmívat.

Počítala s tím, že jí přidělili roli vážností obtížené policistky, která toho nemá moc říkat, ale která má svým způsobem symbolizovat, že policie je tým. Přesto se jí do bránice zakusovala nervozita. Utěšovala se tím, že hlavní slovo bude mít šéf kriminálky Thomas Lindstrand. Uhladila si košili, vtáhla břicho a vstoupila do auditoria připraveného k setkání s médii.

Zadívala se na všechny mikrofony stojící na stole a pak pohledem zaletěla k čekajícím novinářům. Tiché hučení hlasů umlklo a ve chvíli, kdy společně se šéfem kriminálky usedala ke stolu, bylo slyšet jen rachocení odsunovaných židlí. Thomas Lindstrand zahájil konferenci krátkým úvodem.

– Policie může potvrdit, že v Tranby v okrese Lier byla nalezena mrtvá patnáctiletá Idunn Olsenová. V noci byla nahlášena jako pohřešovaná, protože se

nevrátila v domluvenou hodinu domů. Byla objevena v lese. Nejbližší příbuzní byli informováni a byla jim poskytnuta krizová péče. Oblast je uzavřena a probíhá tam zajišťování stop a taktické vyšetřování. Prozatím jsme nikoho nezatkli, vyslýcháme však klíčové svědky.

Tak proto se Kristian neozval, prolétlo Bitte hlavou.

– Můžete nám říct, jaká byla příčina smrti? zavolal jeden z novinářů stojících úplně vzadu, který se po Lindstrandově krátkém úvodu přihlásil o slovo zvednutím ruky.

– Na nějaké závěry je prozatím příliš brzy. Tělo jako obvykle ohledá patolog.

– Máte podezření, že by se mohlo jednat o vraždu?

Bitte se zadívala na šéfa. Ten odpověděl:

– Můžeme potvrdit, že tu máme to, čemu říkáme podezřelé úmrtí, ale prozatím není jisté, zda se může jednat o trestný čin. Přesto žádáme lidi, kteří se v této oblasti pohybovali nebo kteří by měli nějaké relevantní informace, aby kontaktovali policii, rychleji tak zmapujeme, co se tam mohlo odehrát.

– Kdo ji našel?

Thomas Lindstrand pokývl Bitte, která polkla, když jí došlo, že teď je na řadě ona. Sklopila oči k papírům, které dostala těsně před tiskovkou. Protože do nich stihla předem nahlédnout, měla šéfa informovat, ale vymluví se na to, že šokem oněměla. Beztak dostala za úkol nezmiňovat v této fázi žádná jména.

– Našel ji šestnáctiletý chlapec z Tranby a… sedmačtyřicetiletý muž nález ohlásil na tísňovou linku. Přivolaný lékař konstatoval smrt. S ohledem na probíhající vyšetřování nemůžeme v současné době uvést totožnost těchto osob.

– Povídá se, že poblíž měla nějaká mládež večírek, který se trochu vymkl z rukou. Sousedé si stěžovali na hluk. Souvisí to nějak?

– Je pravda, že se v jednom rodinném domě poblíž konal večírek, odpověděla Bitte a vzpomněla si na Kristianovu dceru. Po návratu z místa činu si stihla projít i noční hlášení, která potvrzovala, že hlídka musela zasahovat na večírku pořádaném bez přítomnosti rodičů. Zapomněla se pohledem na Thomase Lindstranda ujistit, jestli má mluvit ona. Jenže tohle bylo jako stát na jevišti a hrát divadlo. Těžká byla jenom první replika, pak už to šlo samo. Neodvažovala se na šéfa pohlédnout, ale pokračovala tam, kde začala.

– Prozatím nemůžeme říci, zda se zemřelá toho večírku zúčastnila. Policie právě zjišťuje počet a totožnost účastníků.

– Prý bylo vyhlášeno pátrání po pohřebním voze, který byl v ranních hodinách ukraden v Tranby. Co nám k tomu můžete sdělit?

Nyní se Bitte zahleděla na šéfa. Na tohle ať si odpoví sám.

– Můžeme potvrdit, že byla nahlášena krádež pohřebního vozu, ale podrobněji to komentovat nebudeme.

– Mohl to auto sebrat pachatel?

– Nic tomu nenasvědčuje.

Thomas Lindstrand šetřil v odpovědích slovy. Působilo to autoritativně a Bitte se rozhodla, že ho napodobí.

– Co nám můžete prozradit o místě, kde byla ta dívka nalezena? Kdosi se zmínil o možné rituální vraždě. Protože to místo je takové zvláštní, nemám pravdu?

Postarší novinář, který tuto otázku položil, se zadíval na Bitte a Thomas Lindstrand k ní vyslal jasný signál. Nejspíš předpokládal, že to místo zná, když sama v Tranby bydlí.

– Byla nalezena u staré královské cesty. Zvláštní na tom místě je to, že tam v lese stojí obelisk, těsně u místa nálezu, a…